

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΚΑΡΔΑΡΑΣ

Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Θ.Σ.
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Γεννήθηκα στην Αθήνα το 1962, όπου και ολοκλήρωσα τις σπουδές μου στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Κατόπιν φοίτησα στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, από το οποίο έλαβα το πτυχίο στις 10 Ιουλίου 1984, με βαθμό 8 και 8/30.

Κατά την διετία 1984-1986 υπηρέτησα την στρατιωτική μου θητεία.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ - ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Από το 1987 άρχισα την έρευνα σε διάφορα ιστορικά αρχεία, (στα Γενικά Αρχεία του Κράτους, στο Υπουργείο Εξωτερικών, στο Κέντρο Έρευνας Ιστορίας Νεώτερου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών, στο Αρχείο του Foreign Office και στο Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο) σε θέματα σχετικά με την νεοελληνική ιστορία, την ιστορία του υπόδουλου Ελληνισμού (19ος–20ός αι) και τον θεσμό του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Καρπός της ενασχόλησης αυτής ήταν η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στον Τομέα Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, υπό την εποπτεία της καθηγήτριας κ. Μ. Νυσταζοπούλου –Πελεκίδου.

Την διατριβή μου με θέμα «*Η πολιτική δράση του πατριάρχη Ιωακείμ Γ' (πρώτη πατριαρχία 1878-1884)*» υπέβαλα στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σε δακτυλογραφημένη μορφή και στις 14 Οκτωβρίου 1993 ανακηρύχθηκα Διδάκτωρ της Ιστορίας με βαθμό «Άριστα». Την τριμελή επιτροπή της διατριβής μου αποτελούσαν οι καθηγητές: Μ. Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Ζαχ. Τσιρπανλής και Ελ. Νικολαΐδου. Στη συνέχεια η διατριβή δημοσιεύτηκε, με ορισμένες τροποποιήσεις και συντομεύσεις, με τον τίτλο «*Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και ο αλύτρωτος Ελληνισμός της Μακεδονίας, Θράκης και Ηπείρου. Μετά το Συνέδριο του Βερολίνου (1878)*», Αθήνα 1996.

Από τον Ιανουάριο του 1990 έως τον Ιούλιο του 1994 εργάστηκα, με απόσπαση, στο Ιστορικό Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών ασχολούμενος με τη μελέτη, την ταξινόμηση και την αρχειοθέτηση των εγγράφων της περιόδου 1830-1944 της ιστορίας του Ελληνικού Κράτους. Στα πλαίσια της εργασίας μου ήμουν συντονιστής ερευνητικής ομάδας, που ήταν επιφορτισμένη με την εκτέλεση προγραμμάτων έρευνας της νεοελληνικής ιστορίας.

Από το 1988 μέχρι το 1991 παρακολούθησα στην «Ελληνική Επιτροπή Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Ε.Σ.Ν.Α.Ε.)» μαθήματα βουλγαρικής γλώσσας και τον Αύγουστο του 1991 έλαβα το πτυχίο με τον βαθμό «Άριστα». Στη συνέχεια με υποτροφία του Βουλγαρικού Κράτους, παρακολούθησα το 1992-93 στη Σόφια μαθήματα βουλγαρικής ιστορίας, γλώσσας και πολιτισμού και εργάστηκα ερευνητικά στα βουλγαρικά αρχεία. Στη συνέχεια η «Ε.Σ.Ν.Α.Ε.» μου ανέθεσε την μετάφραση και επιστημονική επεξεργασία άρθρων σύγχρονων βουλγαρικών ιστορικών περιοδικών, με θεματολογία σχετική με τις ελληνοβουλγαρικές σχέσεις κατά τον 19ο και 20ό αι. και το Μακεδονικό Ζήτημα. Στο πλαίσιο των ερευνών μου για τη δράση του βουλγαρικού παράγοντα στη Μακεδονία, κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής, ολοκλήρωσα δεύτερη μονογραφία, στην οποία, με βάση ανέκδοτο αρχειακό υλικό, εξετάζεται η δράση της βουλγαρικής προπαγάνδας στη γερμανοκρατούμενη Μακεδονία .

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Έχω συμμετάσχει με πρωτότυπες επιστημονικές ανακοινώσεις σε ιστορικά συνέδρια της «Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας» και σε ημερίδες, μεταξύ των οποίων σημειώνω αυτή που έγινε στις Αθήνα, στην Παλαιά Βουλή, τον Νοεμβρίου 1993 με θέμα «Κωνσταντινουπολίτικη παιδεία και Ζωγράφειο Λύκειο (1893-1993). Αντικείμενο των ανακοινώσεων είναι θέματα πολιτικής, διπλωματικής, εκπαιδευτικής και πολιτιστικής ιστορίας.

Έχω δώσει διαλέξεις στο στην «Παλαιά Βουλή», στο «Σπίτι της Κύπρου» και στη «Στοά του Βιβλίου» σε θέματα της νεώτερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Επίσης, έχω δημοσιεύσει πρωτότυπα ιστορικά άρθρα στο περιοδικό εκπαιδευτικού προβληματισμού «Τα Εκπαιδευτικά», στα «Λεσβιακά. Δελτίον της Εταιρείας Λεσβιακών Μελετών» και στο επιστημονικό περιοδικό «Η καθ' ημάς Ανατολή».

Τον Νοέμβριο του 2002 συμμετείχα, ως εισηγητής στο επιστημονικό συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Chambesy της Γενεύης.

Το έτος 2002 συμμετείχα στην εκπόνηση προγράμματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning) του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα «*Ελληνισμός και Δύση, από την αρχαιότητα ως σήμερα*», με την συγγραφή του κεφαλαίου «*Η εξωτερική πολιτική του Ελληνικού Κράτους από την ίδρυσή του (1830) έως τους Βαλκανικούς πολέμους (1913)*».

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1. Εκπαιδευτικός, φιλόλογος- ιστορικός, στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (1988 - 2008)

2. Καθηγητής της Σχολής Ικάρων (1998-2004), με σύμβαση, του μαθήματος της Νεότερης ελληνικής ιστορίας. Παράλληλα, υπεύθυνος καθηγητής για την εκπόνηση των διπλωματικών εργασιών των τελειοφοίτων στο μάθημα της Ιστορίας.

3. Διδάσκων (2005 - 2008) στο τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τα μαθήματα: «Ιστορία του Νέου Ελληνισμού», «Νεότερη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία», «Ιστοριογραφία», «Ιστορία και Κινηματογράφος» και στο τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ίδιου Πανεπιστημίου το μάθημα «Ιστορία του Νέου Ελληνισμού» και «Ιστορία του Ευρωπαϊκού πολιτισμού», με σύμβαση 407

4. Αναπληρωτής Καθηγητής (2009-2014), του Γ.Θ.Σ. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, όπου διδάσκω τα μαθήματα: «Νεοελληνική ιστορία (19^{ος}- 20^{ος} αι.)», «Ιστορία του Ευρωπαϊκού πολιτισμού (14^{ος}-20^{ος} αι.)», «Νεοελληνικός Διαφωτισμός» και «Αρχαία ιστορία και Θέατρο».

5. Διδάσκων (2009-2012) στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην κατεύθυνση: «Ιστορία και Διδακτική της Ιστορίας», το μάθημα «Νεότερη Ελληνική Ιστορία».

6. Επιβλέπων καθηγητής στις τριμελείς επιτροπές τριών διδακτορικών διατριβών, που βρίσκονται σε εξέλιξη και μέλος της τριμελούς σε μεταπτυχιακές εργασίες του Π.Τ.Δ.Ε., του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην κατεύθυνση: «Ιστορία και Διδακτική της Ιστορίας».

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1. Διευθυντής Γυμνασίου - Λυκείου (2002-2008)
2. Αναπληρωτής Προϊστάμενος Γραφείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής (2004-2008)
3. Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (2009-2011 και από Ιαν. 2013 έως σήμερα)
4. Πρόεδρος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΠΑ.ΠΕ.Λ. (2012)
4. Αναπληρωτής Πρύτανη του ΠΑ.ΠΕ.Λ. (Σεπτ. 2013 έως σήμερα).

ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1. Μέλος του Δ.Σ. της «Ελληνικής Επιτροπής Σπουδών Ν. Α Ευρώπης», Αθήνα.
2. Μέλος της «Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας», Θεσσαλονίκη.
3. Μέλος της «Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων», Αθήνα.

ΓΛΩΣΣΕΣ: Αγγλικά, Βουλγαρικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Μονογραφίες

1. **Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και ο αλύτρωτος Ελληνισμός** (1996), εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα.
2. **Η βουλγαρική προπαγάνδα στην γερμανοκρατούμενη Μακεδονία**(1997), εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα.
3. **Η αντιπαράθεση Τρικούπη –Ιωακείμ Γ΄** (1998), εκδ. Τροχαλία, Αθήνα.
4. **Πηγές της ιστορίας του Νεότερου Ελληνισμού** (2019), εκδ. Έννοια, Αθήνα.

Άρθρα- Ανακοινώσεις σε συνέδρια

1. **Ελληνικά σχολεία της Θεσσαλίας το 1871-1872**, Εκπαιδευτικά, τεύχ. 22-23, σ.85-89, Αθήνα 1991.
2. **Η λειτουργία της Ιερατικής Σχολής Μοναστηρίου (Βιτωλίων) το 1884**, Εκπαιδευτικά, τεύχ. 21, σ. 26-31, Αθήνα 1991.
3. **Η πνευματική κατάσταση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης το 1870**, Εκπαιδευτικά, τόμ. 29-30, σ. 68-73, Αθήνα 1993.
4. **Συμβολή στη μελέτη της δράσης του γενικού προξένου Θεσσαλονίκης Πέτρου Λογοθέτη (1881-1885)**, Πρακτικά του ΙΔ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (28-30 Μαΐου 1993), Θεσσαλονίκη 1994, σ. 413-430.
5. **Η ίδρυση του ελληνικού υποπροξενείου Μυτιλήνης (1834-1846)**, Λεσβιακά, Δελτίο της Εταιρείας Λεσβιακών Μελετών, τόμ., ΙΔ΄, σ. 89-95, Μυτιλήνη 1993.
6. **Η εκπαιδευτική και κοινωνική κατάσταση του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης κατά την δεκαετία του 1920**, Δωδώνη, Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τόμ. ΚΑ΄, τεύχ. 1, (1992), Ιωάννινα 1995, σ. 201-220.
7. **Η ρουμανική προπαγάνδα στη Νοτιοδυτική Μακεδονία κατά την δεκαετία του 1880**, Πρακτικά του ΙΕ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (27-29 Μαΐου 1994), Θεσσαλονίκη 1995, σ. 251-268.
8. **Το Άγιον Όρος κατά την γερμανική κατοχή (1941-1944)**, Πρακτικά του ΙΣΤ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (26-28 Μαΐου 1995), Θεσσαλονίκη 1996, σ. 531-545.
9. **Ένα ελληνοτουρκικό διπλωματικό επεισόδιο (1888), Η ανέκδοτη αλληλογραφία του πρόξενου Μοναστηρίου Κων. Πανουριά με τον Αν. Πηγεώνα**, Πρακτικά του ΙΖ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (31 Μαΐου-2 Ιουνίου 1996), Θεσσαλονίκη 1997, σ.269-278.
10. **Το πολιτικό παρασκήνιο της επανεκλογής του Ιωακείμ Γ΄ στον Οικουμενικό Θρόνο (25 Μαΐου 1901)**, Πρακτικά του ΙΗ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (31 Μαΐου – 2 Ιουνίου 1997), Θεσσαλονίκη 1998, σ. 259-272.
11. **Η ρωσική διείσδυση στο Άγιον Όρος κατά την α΄ πατριαρχία του Ιωακείμ Γ΄ (1878-1884)**, Η Καθ' Ημάς Ανατολή, τόμ. Δ΄, Αθήνα 1998, σ. 95-117.

- 12. Δημοσιεύματα του βουλγαρικού τύπου για την κατεχόμενη Ανατολική Μακεδονία και Δυτική Θράκη (1941-1942)**, Πρακτικά του ΙΘ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (29- 31 Μαΐου 1998), Θεσσαλονίκη 1999, σ. 306-315.
- 13. Ένα ανέκδοτο υπόμνημα (1880) του Χαρ. Τρικούπη για τις μεταρρυθμίσεις της Οθωμανικής αυτοκρατορίας στη Μακεδονία, Θράκη και Ανατολική Ρωμυλία**, Εκπαιδευτικά, τεύχ. 51-52, Αθήνα 1999, σ. 60-65.
- 14. Η δράση της αντιστασιακής οργάνωσης «Μπουμπουλίνα» της Λέλας Καραγιάννη (1941-1944)**, Πρακτικά του ΚΑ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (26- 28 Μαΐου 2000), Θεσσαλονίκη 2001, σ. 441-457.
- 15. Το μοναστηριακό ζήτημα στη Ρουμανία (β΄ ήμισυ του 19^{ου} αι.). Η αντίδραση των Πατριαρχείων και η στάση των ευρωπαϊκών Δυνάμεων.** Πρακτικά του ΚΒ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (26- 28 Μαΐου 2001), Θεσσαλονίκη 2002, σ. 317-332
- 16. Η εξωτερική πολιτική του ελληνικού κράτους από την ίδρυσή του (1830) έως τους Βαλκανικούς πολέμους (1913)**, Πρόγραμμα (e-learning) του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα «Ελληνισμός και Δύση από την αρχαιότητα ως σήμερα», Αθήνα 2002.
- 17. Ο ελληνικός στρατός στην τελευταία Οθωμική περίοδο**, Εκπαιδευτικά , τ. 71-72, Αθήνα 2004, σ. 33-46.
- 18. Τα Ορεσטיακά μέσα από τον Δηλιγιαννικό Τύπο. Θέατρο και πολιτική στις αρχές του 20^{ου} αι.** Πρακτικά του ΚΖ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (26-28 Μαΐου 2006). Θεσσαλονίκη 2007, τόμ. Β΄, σ. 443- 457
- 19. Η στρατιωτική δράση του Αλέξανδρου Παπάγου κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου**, Πρακτικά του ΚΗ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη 26-28 Μαΐου 2007). Θεσσαλονίκη 2009, σ. 489-500.
- 20. Το κόμμα και ο Τύπος του Θεόδωρου Δηλιγιάννη (1883-1905)**, Πρακτικά του ΚΘ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη 30 Μαΐου- 1 Ιουνίου 2008). Θεσσαλονίκη 2010, σ. 135-149.
- 21. Το οδοιπορικό του Έλληνα προξένου Μοναστηρίου στην Β.Δ. Μακεδονία στα τέλη του 19^{ου} αι. (Με βάση ανέκδοτες αναφορές του)**, Πρακτικά του ΛΒ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη 27- 29 Μαΐου 2011) , σ. 111-128.
- 22. The political developments and the party of Th. Deligiannis during the first decade of the 20th century.** Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Γ. Λεοντσίνη, έκδ. ΠΤΔΕ Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2011.

23. The transactions of the «International Reform Commission» and the Commission for the Vilayet of Thessaloniki (1879-1880), Πρακτικά του ΛΓ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη 25- 27 Μαΐου 2012 (Υπό έκδοση).

24. «I was born in beautiful Syra, in the year 1905». The childhood of rebetiko musician Markos Vamvakaris, Πρακτικά του Συνεδρίου «Παιδική Ηλικία: Κοινωνιολογικές, Πολιτισμικές, Ιστορικές και Παιδαγωγικές Διαστάσεις», του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 11-14 Απριλίου 2013 (Υπό έκδοση).